

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره ترتیب چاپ ۷۶۱

شماره چاپ سابقه

شماره دفتر ثبت ۲۹۹

دوره ششم - سال دوم

۱۳۸۰ - ۱۳۸۱

تاریخ چاپ ۱۳۸۰/۵/۱

طرح

طرح تشکیل دادگاه رسیدگی به جرائم جنایتکاران جنگی

قضائی و حقوقی

کمیسیونهای ارجاعی

اقتصادی - امنیت ملی و سیاست خارجی

اداره کل قوانین

بسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

دنیای امروز به میدان ستم و تجاوز قدرتمندان و قدرتمداران، نسبت به ملت‌های مظلوم و بی‌پناه تبدیل شده است و جنگ‌های خانمانسوز و نسل برانداز که تنها در قرن بیستم، جنایات جنگ‌های جهانی اول و دوم، جنگ ویتنام و کامبوج، تجاوز به مردم شیلی و آمریکای لاتین و الجزایر را در بردارد و نمونه جدید آن را در بوسنی هرزگوین و کوزوو شاهد هستیم و بزرگترین نمونه تاریخی آن بیش از نیم قرن است که در فلسطین جریان دارد دلیل روشن و برهان قاطع بر این مدعی است در این میان، وظیفه ملت‌های جهان است که برای دفاع از مردم تحت ستم بپاخیزند و از همه امکانات خود در این زمینه بهره‌برداری کنند.

مجلس شورای اسلامی نیز به نمایندگی از سوی ملت بزرگ ایران، وظیفه خرید می‌داند که امکانات جمهوری اسلامی ایران را در این راه به کارگیرد. قوه قضائیه به عنوان یکی از این امکانات، می‌تواند در ضربه‌پذیر ساختن ساختار استعماری جنگ آفریزی و تجاوزگری و جنایات جنگی، اثر تعیین‌کننده‌ای داشته باشد. به همین منظور طرح زیر پیشنهاد می‌گردد.

خامنه‌ای - کروی - محتشمی پور - امینی - باقری نژاد - انصاری راد - عبائی

خراسانی - محمد غریبانی - پسر و جردی - حداد عادل - محجوب - کدیور -
سید حسین مرعشی - ذبیح الله صفائی - گلپاز - مجید انصاری - سید مهدی طباطبائی
- کاظمی - رشیدیان - توکلی - پور جزایری - خباز - طلائئی نیک - جبارزاده -
عابدی .

طرح تشکیل دادگاه رسیدگی به جرائم جنایتکاران جنگی

ماده واحده - قوه قضائیه موظف است برای رسیدگی به شکایات قربانیان جنایات
جنایتکاران جنگی و نسل کشی و تجاوز رژیم های نژادپرست نسبت به جان و مال و
ناموس مردم مظلوم و بی پناه کشورها، دادگاهی را به همین منظور تشکیل دهد و افرادی را
که مرتکب جنایات مزبور شده اند محاکمه نماید.

تبصره ۱ - احکام صادره در قلمرو سرزمین جمهوری اسلامی ایران لازم الاجرا

است.

تبصره ۲ - دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است جنایتکاران جنگی را در
دادگاه مربوط محکوم شده اند از طریق مجامع بین المللی، دولتها و پلیس بین المللی
(اینترپول)، تعقیب و پیگیری نماید.

تبصره ۳ - هزینه های ناشی از اجرای این قانون از محل جرایم مأخوذه از محکومان
تأمین می شود.

قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی

منع و مجازات جنایت آپارتاید مصوب ۱۳۶۳/۱۱/۴

ماده واحده - کنوانسیون بین‌المللی منع و مجازات جنایت آپارتاید مورخ نهم آذر ۱۳۵۲ (سی‌ام نوامبر ۱۹۷۳) مشتمل بر یک مقدمه و ۱۰ ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه تسلیم سند الحاق آن به دولت داده میشود.

کنوانسیون بین‌المللی منع و مجازات جنایت آپارتاید

کشورهای طرف این کنوانسیون:

* با یادآوری مفاد منشور ملل متحد که طی آن تعهد نموده‌اند با همکاری سازمان ملل متحد اقدام مشترک و جزائی جهت کسب احترام جهانی و رعایت حقوق بشرو آزادیهای اساسی برای همه افراد بدون هیچگونه تمایزی از لحاظ نژاد، جنسیت، زبان، و یا مذهب بعمل آورند.

* با در نظر گرفتن اعلامیه جهانی حقوق بشر که طی آن اعلام شده است که تمام افراد بشر آزاد بدنیآ آمده‌اند و از نظرشان و حقوق برابر می‌باشند و هرکسی بدون هیچگونه تمایزی از هر نظر منجمله نژاد، رنگ و ریشه ملت، محق بربرخورداری از کلیه حقوق و آزادیهای مقرر در اعلامیه میباشد.

* با در نظر گرفتن اعلامیه مربوط به اعطای استقلال به کشورها و ملل تحت استعمار، که طی آن مجمع عمومی اعلام داشته است که جریان آزادی، جریانی مقاوت ناپذیر و تغییر ناپذیر بوده و در جهت شأن انسانی و پیشرفت و عدالت، باید به استعمار و کایه روشهای جدائی نژادی و تبعیض‌های مربوط به آن خاتمه داده شود.

* با ملحوظ داشتن به کنوانسیون بین‌المللی در مورد از میان بردن کلیه

اشکال: تبعیض کشورهای عضو بویژه جدائی نژادی و آپارتاید را محکوم و جهت جلوگیری، منع و ریشه کن نمودن کلیه رویه‌هایی که دارای چنین ماهیتی می‌باشند در سرزمینهایی تحت حاکمیت خود، اقدام می‌نمایند.

* با ملحوظ داشتن به کنوانسیون جلوگیری و مجازات جنایت کشتار دسته جمعی اعمال بخصوصی که احتمالا مانند اعمال آپارتاید تلقی گردند طبق حقوق بین‌المللی یک جنایت محسوب می‌شود.

* با ملحوظ داشتن کنوانسیون مربوط به غیرقابل اجراء بودن محدودیتهای قانونی در مورد جنایت جنگی و جنایات بر علیه بشریت، اعمال غیر انسانی ناشی از سیاست آپارتاید به عنوان جنایات علیه بشریت بشمار می‌آیند.

* با ملحوظ داشتن اینکه، مجمع عمومی سازمان ملل قطعنامه‌های متعددی تصویب نموده که طی آنها سیاستها و رویه‌های آپارتاید را بعنوان جنایت علیه بشریت محکوم گردیده است.

* با ملحوظ داشتن اینکه، شورای امنیت تاکید نموده است که آپارتاید و توسعه و تشدید مداوم آن صلح و امنیت بین‌المللی را مختل نموده و در معرض تهدید قرار می‌دهد.

* با اعتقاد به اینکه کنوانسیون بین‌المللی منع و مجازات جنایت آپارتاید، انجام اقدامات مؤثرتری را در سطوح بین‌المللی و ملی، بمنظور منع و مجازات جنایت آپارتاید امکان پذیر می‌سازد. مراتب زیر را مورد موافقت قرار می‌دهند:

ماده ۱- ۱- کشورهای طرف این کنوانسیون اعلام می‌دارند که آپارتاید جنایتی بر علیه بشریت بوده و اعمال غیر انسانی که ناشی از سیاست‌ها و رویه‌های آپارتاید و نیز سیاست‌ها و روشهای مشابه جدائی نژادی و تبعیض به‌ترتیبی که در ماده ۲ این کنوانسیون تعریف شده است، می‌باشند که اصول و حقوق بین‌المللی و بخصوص مقاصد و اصول منشور ملل متحد را نقض می‌کنند و نیز تهدیدی جدی علیه صلح و امنیت بین‌المللی بشمار می‌آیند.

۲- کشورهای طرف این کنوانسیون، سازمانها، مؤسسات و افرادی که مرتکب جنایت آپارتاید گردیدند را مجرم اعلام می‌دارند.

ماده ۲- از نظر این کنوانسیون واژه «جنایت آپارتاید» که سیاستها و رویه‌های مشابه جدائی نژادی و تبعیض نژادی را که در آفریقای جنوبی اعمال می‌گردد، شامل میشود، بدینگونه اعمال غیر انسانی که بمنظور ایجاد و برقراری سلطه یک گروه نژادی بر گروه نژادی دیگر انجام می‌گردد و بطور سیستماتیک آنان را مورد ظلم قرار می‌دهد نیز اطلاق می‌گردد.

الف- انکار حق حیات یا آزادی شخصی در مورد عضو یا اعضای یک

گروه و یا گروه‌های نژادی از طریق :

- ۱- قتل عضو یا اعضاء یک گروه و یا گروه‌های نژادی .
- ۲- وارد آوردن حدسات شدید روحی و جسمی بر یک گروه و یا گروه‌های نژادی بوسیله نقض آزادی و یا حیثیت آنها و یا شکنجه نمودن ، یا انجام رفتار و یا مجازات ظالمانه ، غیر انسانی و ترحیمی در مورد آنان .
- ۳- از طریق خود سرنانه و حبس غیر قانونی اعضای گروه و یا گروه‌های نژادی .

ب - تحمیل تعمدی شرایط زندگی بر یک گروه و یا گروه‌های نژادی که غرض از آن نابودی تمام یا قسمتی از گروه و یا گروه‌های مزبور باشد .

ج - هرگونه اقدامات قانونی و یا اقدامات دیگر که منظور از آنها بازداشتن گروه و یا گروه‌هایی از مشارکت در زندگی سیاسی ، اجتماعی ، اقتصادی ، فرهنگی کشور ایجاد تعمدی شرایطی جهت جلوگیری از توسعه یک چنین گروه یا گروه‌هایی بخصوص با محروم کردن اعضای یک گروه و یا گروه‌های نژادی از حقوق بشر و آزادیها شامل : حق کار ، حق تشکیل اتحادیه‌های کارگری مجاز ، حق تحصیل ، حق ترک و بازگشت به وطن ، حق داشتن ملیت ، حق آزاد بودن در رفت و آمد با اقامت ، حق آزادی عقیده و بیان ، حق آزادی تشکیل مجمع و یا انجمن مسالمت آمیز .

د - هرگونه اقدام درجمله اقدامات قانونی که منظور از آنها تقسیم جمعیت بر اساس مرزهای نژادی از طریق ایجاد جایگاهها و محله‌های جداگانه برای اعضاء گروه و یا گروه‌های نژادی ، تحریم ازدواج‌های مختلط در بین اعضاء گروه‌های نژادی مختلف ، سلب مالکیت ارضی از اعضاء یک گروه یا گروه‌های نژادی باشد .

ه - استثمار از نیروی کار اعضاء گروه‌های نژادی بخصوص با تکلیف نمودن کار اجباری به آنان .

و - تعقیب و آزار سازمانها و اشخاصی که مخالف آهاریت باشند ، از طریق محروم نمودن آنان از حقوق و آزادیهای سیاسی .

ز - سهولیت جزائی بین‌المللی ، صرف نظر از انگیزه در مورد افراد و یا اعضاء سازمانها ، و مؤسسات و نمایندگان دولت اهم از اینکه در کشوری که این اقدامات انجام گردیده و یا در کشور دیگری اقامت دارند ، طبق شرایط ذیل به اجرا گذارده میشود :

الف - ارتکاب شرکت در تحریک مستقیم و یا مواضعه در انجام اعمال ذکر شده در ماده ۲ این کنوانسیون .

ب - همبستگی مستقیم ، تشویق و یا همکاری در ارتکاب جنایت آهاریت .

ماده ۴- کشورهای طرف قرارداد این کنوانسیون تعهد می نمایند:
الف- تدابیر قانونی و یا تدابیر ضروری بمنظور منع و همچنین جلوگیری
از هرگونه تشویق جنایت آهارتایید و سیاستهای مشابه جدائی نژادی ظلمی
و یا مظاهر آن تصویب نمایند، اشخاصی را که مرتکب این جنایت گردیده اند
مجازات نمایند.

تصویب تدابیر قانونی، قضایی و اجرایی برای تعقیب، محاکمه و
مجازات افراد مسئول و یا متهم به اعمالی که در ماده ۲ این کنوانسیون
تعریف گردیده است برطبق صلاحیت خود، خواه این افراد در قلمرو کشوری
که در آنجا این اعمال را مرتکب گردیده اند سکنی داشته باشند یا اتباع
آن دولت و یا دولت دیگری بوده و بافاقد تابعیت باشند.

ماده ۵- افراد متهم به ارتکاب اعمالی که در ماده ۲ این کنوانسیون
بهاش گردیده است، ممکن است توسط دادگاه ذیصلاح هر کشور طرف این
کنوانسیون که در مورد شخص متهم دارای صلاحیت قضایی دولت، محاکمه
و یا توسط دیوان کیفری بین المللی از سوی آن کشورهای طرف که صلاحیت
آنها پذیرفته اند محاکمه شوند.

ماده ۶- کشورهای طرف این کنوانسیون تعهد می نمایند که تصمیمات
اتخاذ شده توسط شورای امنیت را که هدفش جلوگیری، منع و مجازات
جنایت آهارتایید است طبق منشور سازمان ملل متحد قبول و اجرا نمایند و
در اجرای تصمیمات اتخاذ شده توسط دیگر ارگانهای ذیصلاح سازمان ملل
بمنظور نیل به مقاصد این کنوانسیون، همکاری نمایند.

ماده ۷- ۱- کشورهای طرف این کنوانسیون تعهد می نمایند که
گزارشهای ادواری در مورد تدابیر قانونی، قضایی، اجرایی و یا تدبیر دیگری
که تصویب نموده اند به گروهی که برطبق ماده ۹ این کنوانسیون تشکیل
شده است تسلیم نمایند و مقررات این کنوانسیون را مورد اجرا گذارند.

۲- نسخی از این گزارشها توسط دبیرکل سازمان ملل متحد به کمیته
ویژه آهارتایید ارسال خواهد شد.

ماده ۸- هر کشور طرف این کنوانسیون می تواند از هر یک ذیصلاح
سازمان ملل درخواست نمایند، بمنظور جلوگیری و منع جنایت آهارتایید برطبق
منشور ملل متحد هر اقدامی را که مقتضی میدانند بعمل آورد.

ماده ۹- ۱- رئیس کمیسیون حقوق بشر باید گروهی متشکل از ۳ عضو
کمیسیون حقوق بشری که در ضمن از نمایندگان کشورهای طرف این
کنوانسیون نیز بشمار می آید، تعیین خواهد نمود تا کلیه گزارشهایی را که
کشورهای طرف این کنوانسیون برطبق ماده ۷ ارائه می نمایند مورد رسیدگی

قراری دهند .

۲- اگر درین اعضای کمیسیون حقوق بشر نمایندگان از کشورهای طرف این کنوانسیون وجود نداشته باشد و یا اگر تعداد این نمایندگان کمتر از سه نفر باشد ، در آن صورت دبیرکل سازمان ملل بعد از مشورت با کلیه کشورهای طرف این کنوانسیون ، نماینده و یا نمایندگان از کشورهای طرف این کنوانسیون که از اعضای کمیسیون حقوق بشر هستند تعیین خواهد کرد تا در کارگروهی که بر طبق بند یک این ماده تشکیل شده است شرکت نمایند تا آن هنگام که نمایندگان کشورهای طرف این کنوانسیون به عضویت کمیسیون حقوق بشر انتخاب شدند .

۳- این گروه می تواند قبل از شروع یا بعد از پایان جلسه کمیسیون حقوق بشر در طی مدتی که بیش از ۶ روز نخواهد بود تشکیل جلسه دهد تا کلیه گزارشهای ارائه شده طبق ماده ۷ را بررسی نماید .
ماده ۱۰ - ۱- کشورهای طرف قرارداد این کنوانسیون به کمیسیون حقوق بشر این اختیار را می دهند که :

الف - از ارکانهای سازمان ملل درخواست نماید ، در هنگام ارسال نسخ دادخواستها طبق ماده ۱۰ کنوانسیون بین المللی در مورد ریشه کن کردن کلیه اشکال نژاد پرستی توجه آنها به شکایات مربوط به اعمالی که در ماده ۶ این کنوانسیون ذکر گردیده است ، نیز جلب نمایند .

ب - این کنوانسیون ، تهیه فهرستی از افراد ، سازمانها ، مؤسسات و نمایندگان دولتها ، که ادعا شده است مسئول جنایت عنوان شده در ماده ۲ این کنوانسیون میباشند و همچنین آنهایی که توسط کشورهای طرف این کنوانسیون اقدامات قضائی در مورد آنها بعمل آمده است بر اساس گزارشهای ارکان ذیصلاح ملل متحده گزارشهای ادواری ارائه شده توسط کشورهای طرف این کنوانسیون .

ج - درخواست اطلاعات از ارکان ذیصلاح سازمان ملل در مورد اقدامات اتخاذ شده توسط مقامات مسئول اداره سرزینهای تحت قیمومیت وزیر خود مختار و کلیه سرزینهای دیگری که قطبنامه شماره ۱۰۱۴ مورخ ۱۴ دسامبر ۱۹۶۰ مجمع عمومی سازمان ملل شامل آنان می گردد و درباره آن افرادی که ادعا شده است مسئول جنایتهای مذکور در ماده ۲ کنوانسیون بوده و بنظر می رسد که تحت صلاحیت اداری و سرزینی آن میباشند .

۲- تا زمان لیل به مقاصد اعلامیه اعطای استقلال به کشورها و مردم تحت استعمار ، سندرج در قطبنامه ۱۰۱۴ مجمع عمومی سازمان ملل مقررات

این کنوانسیون ، به هیچ وجه حق تسلیم دادخواست که توسط دیگر اسناد بین المللی و یا سازمان ملل متحد و مؤسسات تخصصی آن اعطاء گردیده است ، محدود نخواهد کرد .

ماده ۱۱ - ۱ - اعمالی که در ماده ۴ این کنوانسیون ذکر گردیده است نباید از لحاظ استرداد مجرمین جرم سیاسی تلقی گردد .

۲ - کشورهای طرف این کنوانسیون تعهد می نمایند که در چنین مواردی طبق قوانین خود و معاهدات معتبر ، اجازه استرداد مجرمین را بدهند .

۱۲ - اختلافات بین کشورهای طرف قرارداد این کنوانسیون در مورد تفسیر موارد اجرا و اجرای این کنوانسیون از طریق مذاکره نیز حل و فصل نشده باشد باید بر اساس درخواست کشورهای طرف اختلاف به دیوان بین المللی دادگستری ارجاع گردد بغیر از مواردی که طرفین این اختلاف در مورد حل و فصل اختلاف به نحوه دیگری توافق کرده باشند .

ماده ۱۳ - این کنوانسیون برای امضاء توسط همه کشورها مفتوح می باشد ، هر کشوری که این کنوانسیون را قبل از باجرا درآید امضاء نکند ، می تواند بعداً به آن ملحق شود .

ماده ۱۴ - ۱ - کنوانسیون حاضر موکول به تصویب می باشد . اسناد تصویب نزد دبیرکل سازمان ملل تودیع خواهد شد .

۲ - الحاق به کنوانسیون از طریق توابع اسناد الحاق نزد دبیرکل ملل متحد صورت خواهد گرفت .

ماده ۱۵ - ۱ - کنوانسیون حاضر می روز پس از تودیع بیستین سند تصویب یا الحاق نزد دبیرکل سازمان ملل ، نافذ خواهد بود .

۲ - در مورد هر کشوری که کنوانسیون حاضر از این پس از تودیع بیست سند تصویب یا الحاق ، مورد تصویب قرارداد و یا به کنوانسیون ملحق شده ، این کنوانسیون به روز پس از تاریخی که دولت مزبور سند تصویب یا الحاق خود را تودیع کرده است ، قابلیت اجرا خواهد کرد .

ماده ۱۶ - کشور عضو ممکن است طی تذکاریه کتبی به دبیرکل ملل متحد ، کناره گیری خود را از کنوانسیون اعلام نماید این کناره گیری یک سال بعد از تاریخ در یافت اظهاریه توسط دبیرکل سازمان ملل به اجرا درخواهد آمد .

ماده ۱۷ - ۱ - هرگونه درخواست بمنظور اصلاح این کنوانسیون میتواند در هر زمان توسط هر کشور عضو ، طی تذکاریه کتبی خطاب به دبیرکل سازمان ملل ، صورت گیرد .

۱۷- اگر قرار باشد اقداماتی در مورد بکک چنین تقاضایی صورت گیرد ،
مجمع عمومی سازمان ملل متحد در مورد آنها اتخاذ تصمیم خواهند نمود .
ماده ۱۸- دبیرکل سازمان ملل باید موارد ویژه ذیل را به اطلاع
کشورهای عضو برساند :

۱- امضاء تصویب ، الحاق طبق مواد ۱۳ و ۱۴

۲- تاریخ بااجراء درآمدن کنوانسیون طبق ماده ۱۵

۳- کناره گیری طبق ماده ۱۶

۴- تذکاریه طبق ماده ۱۷

ماده ۱۹- ۱- کنوانسیون حاضر که متنهاى چینی ، انگلیسی ، فرانسه ،
روسی ، اسپانیولی آن بطوریکسان معتبر می باشد ، در بایگانی های سازمان ملل
متحد تودیع خواهد شد .

۲- دبیرکل سازمان ملل فسخ گواهی شده این کنوانسیون را به تمام
کشورها ارسال خواهد داشت .

دایره چاپ و تکثیر

شماره قلمرو:	۱۴۹۲
شماره سند:	۸۲
تاریخ:	۱۳۴۵
محل:	تهران